

ใบความรู้เรื่อง สื่อสารความคิด ด้วยศิลป์แห่งถ้อยคำ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พู่กันแห่งราชาธิราช
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง สื่อสารความคิด ด้วยศิลป์แห่งถ้อยคำ
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

การเขียน คือ การแสดงความรู้ ความคิด ความรู้สึก จินตนาการ และความต้องการของผู้เขียนเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อให้ผู้รับสารสามารถอ่านได้เข้าใจตรงตามที่ต้องการ ซึ่งขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลาย ๆ อย่างของทั้งผู้เขียนและผู้อ่าน การใช้ภาษาประกอบการเขียน ทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง ต้องรู้จักใช้คำให้ถูกต้องและมีน้ำหนัก โดยยึดลักษณะของภาษาไทยเป็นพื้นฐานเพื่อให้การเขียนบรรลุจุดมุ่งหมาย ดังนี้

๑) การเลือกใช้คำให้ถูกต้องตามความหมาย ได้แก่

๑.๑) ถูกต้องตามความหมายที่แท้จริงของคำ เช่น

- ตำรวจจับกุมกลุ่มวัยรุ่นที่**หมกมุ่น**กันอยู่ในห้องเช่า
- หมกมุ่น หมายถึง การเอาใจจดจ่ออยู่กับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ควรใช้ **มัวสุม** เพราะการถูกจับแสดง

พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม

๑.๒) ถูกต้องตามความนิยม คำที่มีความหมายเดียวกัน บางครั้งอาจใช้แทนกันได้ แต่บางครั้งอาจใช้แทนกันไม่ได้ ขึ้นอยู่กับความนิยม เช่น

- แถวนี้อากาศชั้นทำให้มี**ยุงชุม** (ดาซด้น มีมาก)
- หลังบ้านของฉันทมีมะม่วง**ดก**เต็มต้น (มาก มากกว่าปกติ)
- กรมอุตุนิยมวิทยาแจ้งว่าปีนี้มีฝนตก**ชุก** (มีด้น มีมากมาย)
- แถวนีมี**โจรชุกชุม** (มีด้นดาซ มีมากมาย)

จะเห็นได้ว่าคำทั้ง ๔ คำ มีความหมายเดียวกัน แต่จะนำมาใช้ประกอบประโยคในบริบทที่ต่างกัน โดยนิยมประกอบประโยคว่า “มะม่วงดก” มากกว่าที่จะประกอบว่า “มะม่วงชุก” หรือนิยมประกอบประโยคว่า “ยุงชุม” มากกว่าประกอบว่า “ยุงชุกชุม”

๒) การใช้คำให้ถูกต้องตามระเบียบภาษา ได้แก่

๒.๑) การสะกดคำ เครื่องหมายทัณฑฆาต (´) และรูปวรรณยุกต์

- การสะกดคำ ภาษาไทยมีคำที่สะกดต่างกัน แต่อ่านออกเสียงเหมือนกัน หากผู้ใช้สะกดไม่ถูกต้อง ความหมายของคำจะเปลี่ยนแปลงไปไม่สอดคล้องกับเจตนา เช่น

เข้าไม่สนใจเรื่องเกี่ยวกับการบ้าน**การ**เมือง

เขาไม่ได้คาด**การณ**ล่วงหน้ามาก่อน

- เครื่องหมายทัณฑฆาต (´) มักมีการเขียนผิดตามความเคยชิน

เช่น **กอปร** (ประกอบ) มักเขียนผิดเป็น กอ์ปร

ชัชวาล มักเขียนผิดเป็น ชัชวาลย์

- รูปวรรณยุกต์ ถ้าวางผิดรูปหรือผิดตำแหน่ง ความหมายของคำจะผิดไปหรือทำให้เสียงผิด

เช่น **นะคะ** มักเขียนผิดเป็น นะคะะ

ข้าวร้อน ถ้าเขียนผิดเป็น ข้าวร้อน ความหมายจะแตกต่างกัน

๒.๒) การใช้ลักษณนาม เพราะลักษณนามจะบ่งบอกลักษณะของนามข้างหน้า และต้องวางให้ถูกต้องที่ซึ่งปกติลักษณนามจะวางไว้หลังจำนวนนับ เช่น

ตำรวจล้อมจับ ๓ โจร

ตำรวจล้อมจับโจร ๓ **คน**

- ๒.๓) การใช้คำนาม คือ คำว่า *การ ความ* ให้ถูกต้องและใช้ในที่จำเป็น เช่น
เขาให้ความต้อนรับเธออย่างเต็มที่
เข้าต้อนรับเธออย่างเต็มที่
หญิงชราถึงแก่การตาย
หญิงชราถึงแก่ความตาย
- ๒.๔) การใช้คำบุพบท ควรใช้ให้ถูกต้องตามความหมาย เช่น
นักเรียนแสดงความเคารพแก่คุณครู
นักเรียนแสดงความเคารพต่อคุณครู
- ๓) ใช้คำให้ถูกต้องตามชนิดและหน้าที่ของคำ และเหมาะสมกับฐานะของบุคคล เช่น
วันนี้เขาใส่เสื้อสีแดง
วันนี้เขาสวมเสื้อสีแดง
- ๔) ไม่ใช้คำฟุ่มเฟือย เช่น
ตำรวจยิงคนร้ายตายหมด ไม่มีใครรอด
ตำรวจยิงคนร้ายตายทั้งหมด
- ๕) ไม่ใช้สำนวนภาษาต่างประเทศ เช่น
หนังสือเล่มนี้ถูกแต่งโดยกวีชาวไทยเมื่อ ๓๐ ปีที่แล้ว
กวีชาวไทยแต่งหนังสือเล่มนี้เมื่อ ๓๐ ปีที่แล้ว

การเขียนเป็นการสื่อสารที่สำคัญ ผู้เขียนจำเป็นต้องเรียนรู้หลักเกณฑ์ วิธีการเขียน ตลอดจนหลักการ
ใช้ภาษา เพื่อเลือกสรรถ้อยคำภาษามาใช้อย่างถูกต้อง เหมาะสม และสละสลวย นอกจากนี้ผู้เขียนต้องฝึกฝน
การเขียนอย่างสม่ำเสมอ เนื่องจากการเขียนเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ที่ต้องอาศัยทักษะการฝึกฝน โดยเริ่มต้น
จากการตั้งจุดประสงค์ที่ชัดเจนว่าผู้เขียนต้องการนำเสนอเรื่องใด กำหนดกลุ่มเป้าหมายและเลือกประเภทของ
งานเขียนให้เหมาะสม นำเสนอด้วยการใช้ถ้อยคำและสำนวนภาษาอย่างประณีต เพื่อให้การสื่อสารเกิด
ประสิทธิภาพ